

ЕТИЧЕН КОДЕКС
ЗА АКАДЕМИЧНОТО ЕДИНСТВО
В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ

Приет на заседание на АС на Медицински университет – София на 23.10.2007 г., изменен на заседание на АС на 25.10.2016 г., изменен на заседание на АС на 23.07.2019 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Водени от необходимостта за утвърждаване на ценностна система, основана на етични принципи и убедеността, че нравствеността е онази част от личността на преподавателя и служителя, която допълва способностите и професионалните им умения, приемаме настоящия Етичен кодекс.

Целта на този кодекс е да служи като ръководство за всекидневното поведение на заетите по трудово правоотношение в Медицински университет - София и като основно средство при решаване на етични въпроси. Кодексът представя стандарти за етично поведение при работа с колеги, с прекия ръководител, с обучаващи се и с граждани. Кодексът включва стандарти за етично поведение, които определят индивидуалното поведение на заетите в университета, когато и където тяхното поведение се свързва с индивидуалния професионален статус и идентичност.

Принципите на Етичния кодекс на членовете на академичния състав и служителите в университета са спазване на правилата и законите, етично поведение, съпричастност и отчетност.

Академичната и професионалната етика са съвкупност от специфични нравствени норми, регулиращи поведението и взаимоотношенията между заетите в Медицински университет – София, които произтичат от тяхната обща професионална дейност и от спецификата на условията, в които човек е поставен от професията, която упражнява в услуга на висшето училище, ръководството, обучаващите се и обществото.

Етичното поведение предполага действията да се основават на морални ценности, приети като норми на обществото и културата.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият Етичен кодекс определя правилата за поведение на академичния състав и служителите в Медицински университет – София, които следва да спазват, и има за цел повишаване престижа и общественото доверие в професионализма и в морала на академичната институция и нейните служители.

Чл. 2. (1) Дейността на академичния състав и служителите на Медицински университет – София се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, компетентност, отговорност, отчетност и зачитане на личността.

(2) **Законност** – преподавателят и служителят изпълняват служебните си задължения при строго спазване на Конституцията и законите на Република България, и в съответствие с установените вътрешни правила в университета.

(3) **Лоялност** – преподавателят и служителят съдействат за провеждането на държавната образователна и научна политика и в частност – политиката на Медицински университет – София, основаващи се на принципите на правовата държава.

(4) **Честност** – преподавателят и служителят в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, недопускащи своеволие и водещи до укрепване на доверието в академичната общност и висшето училище.

(5) *Безпристрастност* – преподавателят и служителят извършват дейността си обективно и добросъвестно, като се стремят вярно, точно и безпристрастно да събират, анализират и оценяват всички факти и обстоятелства свързани с работата им, без да допускат влияние на собствени или чужди интереси.

(6) *Компетентност* – преподавателят и служителят извършват дейността си като използват и прилагат знанията и опита, които притежават, и непрекъснато повишават нивото на професионалната си квалификация и работа в интерес на обучаваните в университета и гражданите.

(7) *Отговорност* – преподавателят и служителят не накърняват престижа на Медицински университет – София не само при изпълнение на трудовите си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(8) *Отчетност* – преподавателят и служителят осъществяват своята дейност по начин, даващ възможност да се видят ясно неговите действия и резултатите от извършената дейност.

(9) *Зачитане на личността* – при изпълнение на трудовите си задължения преподавателят и служителят се отнасят с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация.

Чл. 3. Етичният кодекс има еднакво обвързващо значение за прилагане за академичния състав и служителите на Медицински университет – София при изпълнение на задълженията им, независимо от заеманата длъжност, пол, възраст, образование, научна степен и пр.

Чл. 4. (1) Академичният състав и служителите на Медицински университет – София изпълняват задълженията си добросъвестно и непредубедено, като създават условия за прозрачност, справедливост и равнопоставеност за обучаващите се, както и при административното обслужване за всички, които нямат качество на обучаеми.

(2) Членовете на академичния състав и служителите са длъжни да опазват личните данни и информация на обучаващите се и гражданите, станали им известни при или по повод на изпълнението на преподавателските и трудовите им задължения.

II. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 5. Членовете на академичния състав и служителите са длъжни да действат законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да обучават, да разглеждат въпросите на обучаващите се и гражданите и да им предоставят цялата необходима информация.

Чл. 6. Преподавателят и служителят са длъжни да поддържат открыти, честни и коректни отношения със своите ръководители и подчинени, обсъждайки професионално всички проблеми възникнали в процеса на работата, при спазване на нормативните изисквания и без да превишават трудовите си правомощия, като при необходимост предприемат действия за пренасочване въпроса към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 7. При изпълнение на своите задължения, преподавателят и служителят се отнасят към обучаващите се и другите участници в дейността, както и към своите колеги с уважение, като зачитат техните права и достойнството на личността им и

се въздържат от каквото и да било прояви на дискриминация на политическа, идеологическа, езикова, полова, расова, етническа и религиозна основа.

Чл. 8. (1) Преподавателят и служителят не трябва да правят подвеждащи устни или писмени изявления по въпроси от служебен характер.

(2) При допускане на грешка от страна на служител при или по повод работата му по преписка на обучаващ се, гражданин или юридическо лице, същият е длъжен в максимално кратък срок да поправи грешката като предприеме действия за уведомяване на заинтересованото лице.

Чл. 9. Членовете на академичния състав и служителите не трябва да се отнасят привилегировано или да предоставят нерегламентиран достъп до документи и информация на трети лица, освен ако изрично се изисква от закона.

Чл. 10. (1) Членовете на академичния състав и служителите подпомагат ръководството на Медицински университет – София с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на политиката на академичната институция, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяване правомощията на неговите ръководители.

(2) При изпълнение на трудовите си задължения преподавателят и служителят следват поведение, което създава доверие и сигурност у ръководителите, чиято дейност подпомагат.

(3) Преподавателят и служителят изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните пристрастия да му влияят. Когато правят предложения пред ръководни лица от университета, преподавателят и служителят предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(4) Преподавателят и служителят поставят пред ръководството и прекия си ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работа или при изпълнение на възложените им задачи, като се консултират с тях с цел разрешаването им.

Чл. 11. (1) Преподавателят и служителят са длъжни да спазват академичната и служебна йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на своите непосредствени и висшестоящи на тях ръководители.

(2) Преподавателят и служителят не са длъжни да изпълнят неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

(3) Преподавателят и служителят могат да поискат писмено потвърждаване на административния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

Чл. 12. Преподавателят и служителят уведомяват своевременно прекия си ръководител за наличието на обстоятелства, възпрепятстващи навременното им явяване на работа или изпълнението на възложените им трудови задължения, както и в случаите на разрешен отпуск при временна нетрудоспособност, и във всички останали случаи на отсъствие от работното място, независимо от причината за това.

III. ВЗАММООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИ

Чл. 13. (1) В отношенията с колегите си членовете на академичния състав и служителите проявяват уважение, коректност и толерантност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Преподавателят и служителят уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(3) Преподавателят и служителят проявяват готовност да окажат помощ и съдействие на своите колеги при изпълнение на трудовите им задължения, в рамките на своята компетентност.

Чл. 14. (1) Не се допуска отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между членовете на академичния състав и служителите в Медицински университет – София.

(2) Недопустимо е възникването на конфликт между служители на университета в присъствието на трети, външни за академичната институция лица.

Чл. 15. (1) Отговорни за поддържането на честни, коректни и професионални взаимоотношения между служителите са преките ръководители.

(2) Лични противоречия се разрешават с помощта на прекия ръководител, а когато това е невъзможно, чрез висшестоящия такъв.

Чл. 16. Преподаватели и служители на университета, особено когато изпълняват ръководни функции, трябва да бъдат пример на другите членове на академичния състав и служители с качественото и срочно изпълнение на трудовите си задължения, своето лично поведение и чувство за отговорност.

IV. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 17. (1) Членове на академичния състав и служители на Медицински университет – София не могат да участват при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той/тя или свързани с тях лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България са заинтересувани от съответното решение или когато има със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(2) При възлагането на академична/служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между трудовите му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя прям ръководител.

Чл. 18. (1) Преподавателят и служителят не могат да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Преподавателят и служителят не участват в каквито и да са сделки, които са несъвместими с тяхната длъжност, функции и задължения.

(3) Членовете на академичния състав и служителите, напуснали Медицинския университет – София, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

V. ДРУГИ ПРАВИЛА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 19. (1) Членовете на академичния състав и служителите са длъжни да не разгласяват факти и сведения, станали им известни при или по повод изпълнение на трудовите им задължения, освен в изрично посочените от закона случаи.

(2) Преподавателят и служителят трябва да предприемат необходимите действия с цел гарантиране на сигурността и недопускане на неразрешено

разкриване на защитената информация и/или данни и информация от служебните компютри.

VI. ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 20. (1) При изпълнение на трудовите си задължения и в обществения си живот членовете на академичния състав и служителите следват поведение, което не уронва престижа на Медицински университет – София.

(2) Членовете на академичния състав и служителите не допускат на работното си място и извън него поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите на университета се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

Чл. 21. Служителите на университета не могат да участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на академичната общност и на Медицински университет – София.

Чл. 22. Членовете на академичния състав и служителите не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

VII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА И АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО

Чл. 23. (1) За осигуряване на предписанията на настоящия кодекс, избягване на конфликти в академичния състав и служителите в МУ-София, както и за разрешаване на спорове се създава комисия по етика и академично единство.

(2) Комисията се утвърждава от ректора по предложение на ректорския съвет и е в състав:

1. По един хабилитиран преподавател от всяко от основните звена в структурата на МУ-София, на когото не са възложени ръководни функции.

2. Един студент и един докторант, които не участват в органите на студентското самоуправление.

3. Един правоспособен юрист с не по-малко от 10 години стаж по специалността си.

Чл. 24. (1) Членовете на комисията по етика и академично единство, трябва да са личности с високи морални качества, професионални и лични добродетели с изразен авторитет в професионалната гилдия и в обществото.

(2) Не може да бъде член на комисията по етика и академично единство, който е осъждан за престъпления от общ характер включително и за плахиатство, за обида и за клевета по НК и на който има наложени дисциплинарни наказания.

Чл. 25. Дейността на комисията се ureжда от нарочен правилник, утвърден от ректора на МУ- София.

VIII. МЕРКИ ПО ПРИЛАГАНЕ

Чл. 26. Този кодекс следва да се доведе до знанието на всички членове на академичния състав, служители и ръководни длъжностни лица в Медицински университет – София за сведение и изпълнение чрез публикуването му на електронната страница на МУ-София.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Етичният кодекс на академичния състав и служителите в Медицински университет – София е изгoten въз основа на чл. 56, ал. 1, т. 2 от Закона за висшето образование.

§ 2. Изменения и допълнения на този кодекс се правят по реда на неговото приемане.

§ 3. Етичният кодекс влиза в сила от датата на неговото утвърждаване от Академичния съвет на Медицински университет – София.